

POSSIBLE ANSWERS FOR:

SETSWANA PUO YA NTLHA
SEEMOGARE
(Pampiri ya Ntlha)

KAROLO YA A

POTSO 1

1.1	Ba ne ba ya modirong wa tsholo.	(1)
1.2	Fa di ya go fula / phulong	(1)
1.3	Morupong.	(1)
1.4	Go ne go ilwe pitsong ya barutintshi.	(1)
1.5	Bagolo./ Batho	(2)
1.6	Ditlhako.	(2)
1.7	Rremogolo.	(1)
1.8	Rremogolo.	(1)
1.9	Ka ntlha ya fa Morupong a tsena Rremogolo ganong.	(1)
1.10	Setlotlwane.	(2)
1.11.1	Go etela Motshweneng.	(1)
1.11.2	Go bua le motho a ise a fetse go bua kang ya gagwe.	(1)
1.11.3	Go simolola go bua / bolela.	(1)
1.11.4	Go feleletsa go bua / go feleletsa kang.	(1)
1.12.1	<u>Lefoko</u> la moswi ga le tlole.	(2)
1.12.2	<u>Lefoko</u> ga le boe go boa monwana.	(2)
1.12.3	<u>Banna</u> matshootshoo ba tshosana ka marota.	(2)
1.12.4	<u>Banna</u> ga ba na thwadi ba bonwe ke mmamariga.	(2)
		[25]

KAROLO YA B**POTSO 2
DITSHOSOBANYO**

- 2.1 Segametsi o ne a sa tswa go tlhokafalelwa ke monna, mme a lopa thuso mo go Solofelang, monnawe moswi. Rrangwaneana bana ba gagwe, Solofelang o ne a gana nnang wa banyana, go mo thusa ka a ne a kaya gore segametsi o gana dikgakalolo tsa gagwe. Solofelang a re ga a tshoswe ke dikeledi tsa basadi tse di tshosang banna, gonne Segametsi a ne a lela sa mmaijoo. O mo tlogetse jalo a ntse a lela a ya kwa ga gagwe. Segametsi o ne a letswa ke gore a ne a akanya gore mogatso o mo tlogetse le sentenyana ntswa go sa nna jalo.

[10]

KGOTSA

- 2.2 Mmamotlhamme o ne a tiwaetse Motlhamme a goroga ka nako fa gae, fela motsing oo o ne a gakgamala thata gore molato e ka bo e le eng. Mosadi o ne a leta ka pelo e rotha madi le letshogo. . O ne a setse a tlhakane tlhogo fa a utlwa mongwe a kwanyakwanya mo lebating le go le ragaka, pele a ka mmulela. Ga tsena banna ba babedi ba kukile kgetse. Ba fitlha ba e baya mo godimo ga tafole, pele a ka ba tlhaba ka dipotso, ke fa ba setse ba ile. Fa a phutholola kgetse, a fitlhela tlhogo ya nku le lengena la ga Motlhamme le lekelela mo tsebeng. Mosadi a thubagana ka selelo ka a itse gore Motlhamme o tlhokofetse.

DINTLHA DILE LESOME GO DIRISITSWE TEMANA

[10]

KAROLO YA C**POTSO 3
TIRISO YA PUO**

- 3.1.1 Sedirwa (1)
3.1.2 Sediri. (1)
- 3.2.1 Yona e ja nama. (2)
3.2.2 Ena o ya tirong (2)
- 3.3.1 Tsotlhe dikgomo di a fula. (1)
3.3.2 Go gobaditswe mosimane a le esi. (1)
- 3.4.1 Motse o o gasagane. (1)
3.4.2 Q motse o montle e le ruri. (1)

- 3.5.1 (a) Go fitlha dijo. (1)
 (b) Go fitlha thari. (1)
- 3.5.2 Go bua thata (1)
 Go bua kgomo (1)
- 3.6.1 Rre o tsamaya le ngwana. (1)
 3.6.2 Ba gotsa molelo gore ba tle ba apeye. (1)
- 3.7.1 Mosimane o tswala lebati (1)
 3.7.2 Molaodi / Kgosi e busa morafe ka tolamo. (1)
- 3.8.1 Mefutafuta (1)
 3.8.2 Morafe (1)
- 3.9.1 Motho ga a itsiwe e se naga. (1)
 3.9.2 Bontle bo na le dibebejane. (1)
- 3.10.1 Lefatshe le lentle / Le le tala (2)
 3.10.2 Go rata motho / Go mo itumedisa (2)
- 3.11.1 Modirisopego (1)
 3.11.2 Modirisolekgethi (1)
- 3.12.1 Letlhalosi la mmala (1)
 3.12.2 Letlhalosi la popego (1)
[30]

POTSO 4

- 4.1 Dithulaganyo tsa lenyalo di ne di weditse kwa Kgatleng, megolokwane le meduduetso e utlwala gaufi le kgakala. Mo boitumelong jo, ga senyega, ga nna makgapilakgapila, ra tlhapa ka keledi. Mosadi wa me yo montle, a phamolwa ke nonyane e e setlhogo ya mo tseela badimong. **[05]**
- 4.2.1 Rramosimane o tlhabile dinku tse di nonneng ka moletlo wa lenyalo la morwawe wa maitsibolo.
- 4.2.2 Moithuti yo o botlhale o amogetse basari ya go ithutela thekenoloji.
- 4.2.3 Ngwana yo o tlhogo-kgolo o sira rraagwe.
- 4.2.4 Ba ba botlhale ba Botlhabatsatsi ba bone naledi e phatsima.
- 4.2.5 Phaposi e e maruru e a tlhobaetsa. **[05]**
- [10]**

END